

la tribuna

Felber, el model (I)

Elabora un model de sistema econòmic on el benefici de l'empresa és el mateix que el benefici per a la societat

ROGER PADRENY CARMONA

Avui en dia, podem observar dins l'entramat de totes les Constitucions de països occidentals, multitud de principis com el de la dignitat; la cooperació; la confiança... que esdevenen fonamentals per tal d'establir ordre, pau i cohesió social.

Altrament, si ens fixem en les economies nacionals de cadascun d'aquests Estats, és ben palès que el seu funcionament és contrari als principis anteriorment enunciats. D'aquesta manera, podem comprovar com els pilars en els quals es basen aquestes economies són el de la competència i la desconfiança. Així ma-

ARA EL 'LLIURE MERCAT' TÉ UNA INFLUÈNCIA CABDAL, ARRIBANT A CANVIAR LA LEGISLACIÓ NACIONAL

teix, ens trobem en un món globalitzat on només hi ha una manera de fer acceptada per la majoria, on l'economia internacionalitzada de *lliure mercat* té una influència cabdal en les economies nacionals, arribant a l'extrem de canviar la pròpia legislació nacional. En resum, una antítesi entre una economia global i sense frontera xocant amb unes Constitucions territorials.

En aquest punt, és quan ens preguntem: i cap on anem? Anem cap a un model de societats on el *lliure mercat* obliga els individus a relacionar-se entre si de forma contrària a la que aquests últims van decidir viure? Es pot canviar això o millor continuar seguint com estem i que el sistema xucli fins que ell mateix s'evapori?

Christian Felber, sociòleg, filòsof i professor d'economia de la Universitat de Viena, ha plasmat en el seu llibre *L'economia del bé comú* un model de sistema econòmic basat en utilitats socials i on el benefici econòmic es plasma en aquestes utilitats. És el que ell anomena "el bé comú". Aquest

sistema, deixa de banda la dicotomia entre comunisme i capitalisme, adaptant el model actual capitalista a l'extrem, amb l'objectiu de resoldre els problemes i les anomalies que aquest sistema ha demostrat al llarg dels anys que fa que funciona. El resultat és l'assumpció d'un model on l'economia està al servei del ciutadà i no uns ciutadans al servei de l'economia. En aquest sentit, l'economia no és quelcom especial i diferent d'altres àmbits que configuren un Estat, per la qual cosa, el seu funcionament s'ha de basar en els principis bàsics d'aquest i mai vulnerant cap tipus de dret fonamental. Amb escreix, és determinant que l'eco-

L'ECONOMIA ESTÀ AL SERVEI DEL CIUTADÀ I NO UNS CIUTADANS AL SERVEI DE L'ECONOMIA

nomia tingui com a objectiu aconseguir i garantir utilitats socials (millor accés a l'habitatge i condicions mínimes de vida com són els aliments i l'aigua; menys desigualtat; respecte pel medi ambient...) que millorin la qualitat de vida dels ciutadans, contràriament al que succeeix en l'actualitat, on l'avaluació de les economies es basa en índexs

com el PIB, que no mostra la desigualtat que pot tenir un país.

Per tal de fer d'aquest model una realitat, l'autor enuncia un nombre de propostes i, entre les quals, i la que considera fonamental, la cerca del benefici del "bé comú" (aquell que és d'interès per al conjunt de la població i està plasmat en la Constitució; les lleis i tot tipus de norma reglamentària, resultat de l'exercici de l'ús de la sobirania per part de la ciutadania), per part de les empreses (principals actors del sistema econòmic). Així mateix, Felber elabora un model on el benefici de l'empresa és el mateix que el benefici per a la societat. D'aquesta manera, afegeix

que és bàsica la redacció d'una legislació que giri al voltant del "bé comú", on l'empresa que obtingui uns resultats contraris o baixos amb relació a aquest "bé comú", acabaria "extingint-se" per si sola, sense que cap autoritat actués perquè això es produís. És a dir, seria el mateix sistema i els ciutadans que acabarien amb una activitat empresarial determinada.

ÉS DETERMINANT QUE L'ECONOMIA TINGUI COM A OBJECTIU ACONSEGUIR UTILITATS SOCIALS

M'explico: en aquest nou model, cada empresa estaria obligada per llei a elaborar un balanç anomenat "balanç del bé comú" que, a més a més d'incloure l'actual balanç financer, es basaria en altres valors a fi i efecte d'aconseguir un resultat final, que resumiria quin és l'impacte de l'activitat de l'empresa en l'interès general o bé comú. En concreció, aquest balanç donaria com a resultat més alt 100 punts (empresa completament afí al bé comú) i 0 com a resultat més baix. Per tal de calcular el resultat, alguns dels valors en els quals es podria basar el balanç (legalment s'haurien d'establir aquests valors, essent no contraris als dels textos constitucionals) serien: la dignitat humana (ex.: gestió ètica de l'oferta / subministraments o igualtat de salaris home / dona); la solidaritat (ex.: repartiment just del volum de treball); sostenibilitat ecològica (ex.: respecte pel medi ambient durant tota la fase d'un producte: des de la fabricació fins a la distribució a l'últim consumidor); justícia social (ex.: esglaonament social dels preus) i participació democràtica i transparència (ex.: transparència social i més participació interna de tots els treballadors en les decisions operatives i estratègiques).